

frem, skal det være som en naturlig Ting og ikke som en Drivhusplante, ikke ved Præmier eller paa denne Maade, her er Tale om, den finder sig nok en Plads, hvis der er Plads til den. Lad dem drive Husflid, hvis der er Nogen, der har Lyst, og lad deres Exempel paavirke de andre, men lad os ikke forsøge at fremkalde en unaturlig Drivhusplante, thi den vil koste os meget Mere, end vi i dette Dieblis tænke paa. — Om Præmiesystemet kan jeg ikke bære mig for at sige et Par Ord. Jeg har en Gang i en Bøg set omtale, at en Husmand havde faaet Præmie, fordi han havde været saa flittig, at naar han kom fra sit Dagværk, brugte han Natten til at kulegrave sin Jordlod, og man fandt, at denne Mand's Flid var værdig til Præmie. Derfor man ved dette Præmiesystem har tænkt paa at faae Mange til at efterligne denne Mand, har man gjort dem en slet Tjeneste, thi ved en saadan Overanstrengelse af Kræfterne vil han slide sig op i saa kort Tid, at de Præmier, han maatte erholde paa den Maade, maa hans Familie betale med Savnet af Manden, naar hans Kræfter ere udslettede. Der er ikke Noget, som belægger selv den kraftige Mand mere — jeg taler her af Erfaring — end netop en Overanstrengelse af hans Kræfter; det holder han ikke ud i mange Aar, saa det, at give Præmie for paa den Maade at overanstrengelse sig, er virkelig mindre heldigt. At præmiere de flittige og Dygtige for, at de Eiggjeldige og Dorne deraf skulle blive flittige, er vist ligesaa frugtesløst et Arbejde, saa jeg er i det Hele mod Præmiesystemet, baade her og andetsteds. Naar der tales om, at denne Slags er af saa stor Betydning for den arbejdende Klasse, da er dette vist ogsaa en Modesag; thi ligesom det er bleven en Modesag at tale om Husflid, saaledes er det ogsaa bleven en Modesag at tale om Arbeidernes Vel, og jeg haaber, at det maa i Fremtiden komme til at gaa dem særdeles vel, siden saa Mange tyske med at forbedre deres Raar. Jeg siger imidlertid: Giv ikke Arbeideren Præmier, thi det vil ikke bære nogen Frugt, men stil ham saaledes, at han kan hjælpe sig selv, stil ham saaledes, at han i sin Ungdom kan faae en grundig og fylbig Uddannelse til sin Livsgjærning, stil ham saaledes, at han i det Hele taget ved Almendelse af sine Kræfter kan hjælpe sig selv, saa behøver han virkelig ikke nogen Præmie eller Udmis for at komme frem, og saa er han hjulpen paa den bedste Maade, som der kan være Tale om at hjælpe ham paa. Lad os være knappe med Penge til Præmier og rundelige med Penge til Skoler og flittige med at komme med Reformen i Skattevesenet, det er Noget, der kan benyttes; men det Andet har efter min Overbevisning ikke nogen Betydning. Jeg vilde have sagt til det ærede Medlem for Bornholm (Kosob), at han vistnok havde Ret i at mene, at de, der

ikke vilde følge den Fremgangsmaade for at hjælpe Arbeiderne, som han i Dag har anbefalet, være dem, som være bange for at faae Lys i Sagen, fordi de vidste, at Mistænksomhed og Had bedst fremkom af Uvidenhed; men det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgfreds (Th. Nielsen) har jo allerede givet ham Svar paa disse Ord, og jeg kan i saa Henseende ganske henholde mig til, hvad han har udtalt.

Formanden: Forinden Forhandlingen gaar videre, skal jeg meddele, at der til dette Afsnit er indtegnet 6 Talere foruden Ordføveren. Det vil imidlertid være nødvendigt at gjøre dette Afsnit sefvidigt i Formiddag. Da det har taget saa lang Tid, vil det være nødvendigt at holde Aftenmøde, og jeg skal allerede nu meddele, at der i Aften vil blive foretaget Ændringsforslagene til Krigs- og Marineministeriets Budget.

Casse: Jeg skal navnlig efter den Dsfordring, som nu kom fra den ærede Formands Side, fatte mig i stor Rothed. Efter den, som det forekommer mig, aldeles tilfredsstillende Maade, hvorpaa den ærede Rigsdagsmand for Bornholm (Kosob) anbefalede Ændringsforlaget under Nr. 12 til § 25, som jeg har været med til at stille, angaaende Tilveiebringelsen af Oplysninger om Arbejderforholdene, skal jeg ikke komme med de Udtalelser, som det i Grunden var min Hensigt at fremkomme med til Fordel for Ændringsforlaget. Jeg skal saa meget mindre gjøre det, som den ærede Indenrigsminister har erklæret sig til Fordel derfor. Med Hensyn til nogle Ytringer fra det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Winther) skal jeg udtale, at man vist vil finde, at det ikke vil være noget særdeles Foruødent at indbegaa den Kommissionskræft, som synes at beherske det ærede Medlem. Jeg er overbevist om, at hvilke Bemærkninger der end maatte komme, ville de ikke være i Stand til at mildne denne Kræft hos det ærede Medlem. Jeg betragter det som en vis sygelig Anskuelse, han har med Hensyn til disse Kommissioner, og jeg finder et yderligere Bevis herpaa, siden det er denne, der leder ham til den Betragtning, at Kommissioner i Grunden blive en Svamp paa Folkethinget eller i alt Fald ved Folkethinget, thi det er netop denne Anskuelse, som har gjort, at den ærede Rigsdagsmand vistnok har overset, hvad det er for en Sygelighedsbetingelse, der skal være tilstede, for at Svamp kan uddille sig. Maasse tør jeg gjøre en Bemærkning endnu, som staar i Forbindelse med dette Ændringsforslag, eller rettere er Noget i Slægtsskab med Gjenstanden derfor. Jeg har til ladt mig i Dag at aflevere til Thingets høitærede Formand en Adresse til Rigsdagen, som jeg af en Del Mænd er bleven opfordret til at aflevere. Det er en Adresse, som er undertegnet af 3,625 Mænd rundt omkring i Landet, og som omtrent